

Δευτέρα 11 Φεβρουαρίου 2013 / Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Διάλογος

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ

Σήμερα παρεμβαίνουν στον διάλογο για το Νομοσχέδιο για τα Ναρκωτικά -που εισάγεται αύριο στη Βουλή- ο Γεράσιμος Νοταράς, πρόεδρος του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ), και η Μένη Μαλλιώρη, πρόεδρος του Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ).

Θεραπεία και όχι εγκλήσιμος

Είναι εξαιρετικά ελπιδοφόρο για τους ανθρώπους που αντιμετωπίζουν πρόβλημα εξάρτησης από παράνομες ουσίες και τις οικογένειές τους ότι το σχέδιο για τον Κώδικα για τα Ναρκωτικά βρίσκεται ξανά στη Βουλή. Το νομοσχέδιο διέπεται από τη βασική αρχή ότι ο εξαρτημένος χρήστης χρειάζεται πρώτα απ' όλα θεραπεία και κοινωνική επανένταξη και ότι η διασφάλιση του δικαιώματός αυτού είναι προς όφελος και του ατόμου και της κοινωνίας, αφού η συμμετοχή σε πρόγραμμα απεξάρτησης τεκμηριωμένα απομακρύνει και από τη χρήση ουσιών και από την παραβατικότητα και στοικίζει λιγότερο και από την παραμονή στη χρήση και από τον εγκλεισμό.

Το ΚΕΘΕΑ βλέπει με ικανοποίηση να έχουν συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο πολλές από τις αιτιολογημένες προτάσεις που είχε κατά καιρούς καταθέσει στο υπουργείο Δικαιοσύνης βάσει της αρχής «θεραπεία και όχι εγκλεισμός» να υιοθετούνται.

Το νομοσχέδιο αποσκοπεί στην αναλογικότητα των ποινών, ώστε να αντιμετωπίζονται αυστηρότερα οι μεγαλοδικινητές και πολύ ευνοικότερα οι εξαρτημένοι μικροπαραβάτες. Κατοχυρώνει το δικαίωμα σε θεραπεία και διευρύνει τα εναλλακτικά της φυλάκισης μέτρα.

Εφόσον ψηφιστεί, θα ανοίξει τον δρόμο για την απεξάρτηση και την κοινωνική επανένταξη πολλών ανθρώπων, που ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες οικονομικής και κοινωνικής κρίσης εγκλωβίζονται στη χρήση και το περιθώριο.

Πολύ σημαντική στο πλαίσιο αυτό είναι η θέσπιση μιας νέας, πολυ-επιστημονικής και έγκυρης μεθόδου για τη διάγνωση της εξάρτησης κατά την ποινική διαδικασία, με σύγχρονες ψυχολογικές, κοινωνικές και εργαστηριακές μεθόδους, η οποία θα επιτρέψει σε περισσότερους ανθρώπους που το έχουν πραγματικά ανάγκη, κατά την προδικασία αλλά και μετά την καταδική, να αξιοποιήσουν τις ευνοϊκές ρυθμίσεις για να ενταχθούν σε θεραπεία αντί να εκτίσουν ποινή φυλάκισης, με τα γνωστά επακόλουθα που συνεπάγεται ο εγκλεισμός.

Του Γεράσιμου Νοταρά *

Είναι επίσης σημαντικό ότι το νομοσχέδιο οργανώνει με καλύτερο τρόπο τα όργανα και τις διαδικασίες χάραξης και υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής για τα ναρκωτικά, εφαρμόζοντας τη δημοκρατική αρχή του διαχωρισμού σχεδιασμού και την εποπτείας από την υλοποίηση των δράσεων. Ενισχύοντας τη συνεργασία

μεταξύ των διαφόρων συντελεστών που εργάζονται στον τομέα της απεξάρτησης, χωρίς να καταργεί την αυτοτέλειά τους. Αποβλέποντας σε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των ενεργειών και των δράσεων. Απομακρύνοντας, κατά το δυνατό, τον πελατειακό και κομματικό ενγκαλιισμό φορέων.

Ελπίζουμε ότι οι πολιτικές δυνάμεις που θα κληθούν, σε λίγες μέρες, να συζητήσουν το νομοσχέδιο αυτό να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και να το υιοθετήσουν, χωρίς συμψηφισμούς και αλληλεξουδετερώσεις καθιστώντας το κενό περιεχομένου.

Βέβαια, πέρα από το ευνοικότερο νομοθετικό πλαίσιο, ζητούμενο παραμένει και η ουσιαστική στήριξη των εγκεκριμένων φορέων θεραπείας που εφαρμόζουν προγράμματα στην κοινωνία και στη φυλακή, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις αυξανόμενες ανάγκες της δύσκολης περιόδου που διανύουμε.

*Πρόεδρος του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ)

Καλός ο νόμος αλλά χρειάζονται και πόροι

Σημαντικά και θαρραλέα βήματα, έστω και καθυστερημένα, περίπου 3 χρόνια από τη σύσταση της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (17.03.2010), της οποίας διετέλεσα μέλος, επιτυγχάνονται με τις νέες διατάξεις του Σχεδίου Νόμου για τα Ναρκωτικά. Δίνει έμφαση στη θεραπευτική αντιμετώπιση των τοξικομανών και όχι στην ποινική καταστολή τους. Εισάγει ευνοικότερες ρυθμίσεις για τους φυλακισμένους και ειδικότερα για τα εξαρτημένα άτομα.

Η ποινή για τη χρήση ναρκωτικών από 10 μέρες έως 1 έτος που ισχύει σήμερα (Ν. 3459/2006) μειώνεται σε 10 μέρες έως 5 μήνες (Άρθρο 29) καθιερώνοντας μια άλλη αντίληψη για τον χρήστη, πιο ανθρωποκεντρική και δίκαιη. Αντίθετα, αυστηρότερες γίνονται οι ποινές για τους μεγαλοδικινητές και τους εμπόρους.

Ο πλουραλισμός που χαρακτηρίζει τα θεραπευτικά προγράμματα που λειτουργούν στην κοινότητα κατοχυρώνεται πλέον και στο πλαίσιο των φυλακών, υιοθετώντας την αρχή ότι όταν κάποιος κάνει την ελευθερία του δεν χάνει και το δικαίωμα στη θεραπεία, με συνέπεια τα προγράμματα που υπάρχουν στην κοινότητα να διατίθενται και στις φυλακές.

Η θεσπιση Εθνικού Συντονιστή για την εφαρμογή και αξιολόγηση της εθνικής πολιτικής για τα Ναρκωτικά θα ενδυναμώσει συνεργασίες, θα καλύψει τα κενά και θα περιορίσει τις επικαλύψεις.

Της Μένης Μαλλιώρη *

Θα ήθελα πάντως να επιστημονικά και κάποια σημεία που κατά την επιστημονική μου κρίση και εμπειρία εκτιμώ ότι χρήζουν διόρθωσης στο παρόν σχέδιο νόμου.

Ειδικότερα, όλες οι αναφορές του νομοσχεδίου σε θεραπευτικά προγράμματα απεξάρτησης και προκειμένου να προληφθεί τυχόν

σύγχυση στη μελλοντική εφαρμογή του Νόμου είναι προτιμότερο να ανακατασταθούν με τον όρο «εγκεκριμένα θεραπευτικά προγράμματα», σύμφωνα άλλωστε και με το άρθρο 51 του υπό ψηφισψη Νόμου. Εκτός από ορθότερη επιστημονικά, η χρήση του όρου «εγκεκριμένα θεραπευτικά προγράμματα» είναι συνεπής και με τις προβλέψεις του συνόλου του σχεδίου νόμου που θεωρεί ισότιμα, όπως άλλωστε γίνεται και σε παγκόσμιο επίπεδο, όλα τα αναγνωρισμένα θεραπευτικά μοντέλα.

Σκόπημη, επίσης, κρίνεται η θεσμοθέτηση του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΙΝ) στο παρόν σχέδιο νόμου. Το ΕΚΤΕΠΙΝ λειτουργεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (EMCDDA – Ευρωπαϊκό Κέντρο) και είναι αρμόδιο για τη συλλογή και επεξεργασία επίσημων αντιπροσωπευτικών στοιχείων για όλες τις παραμέτρους του ζητήματος των ναρκωτικών στην Ελλάδα. Οι επιστημονικές πληροφορίες που συλλέγει και εκδίδει σε πανελλαδικό επίπεδο το ΕΚΤΕΠΙΝ καθιστούν την ύπαρξή του αναγκαία καθώς μεταξύ άλλων συμβάλλει σημαντικά και στη χάραξη της εθνικής πολιτικής για τα Ναρκωτικά.

Τέλος, θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι μόνο η εξασφάλιση μέσων και πόρων που θα κάνουν εφικτή την εφαρμογή όλων των παραπάνω θα οδηγήσει στον πραγματικό και ουσιαστικό εκσυγχρονισμό της εθνικής πολιτικής για τα ναρκωτικά, που είναι πλέον περισσότερο αναγκαίος από ποτέ. Αυτό άλλωστε θα είναι και η δικαίωση όλων όσοι περισσότερο ή λιγότερο συνέβαλαν στη συγγραφή αυτού του Νομοσχεδίου.

*Αναπλ. καθηγήτρια Ψυχιατρικής Πανεπιστημίου Αθηνών, πρόεδρος Δ.Σ. ΟΚΑΝΑ

Κρίση-μα σεμινάρια

Με θέμα «Ο σωφρονισμός σε κρίση» αύριο Τρίτη, στις 19.15 στο αμφιθέατρο «Αντώνης Τρίτσης» του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων, συνεχίζεται ο 3ος κύκλος των «κρίση-μα σεμιναρίων» «Κοινωνία σε κρίση - κοινωνία σε (ανα)συγκρότηση». Τις εισηγήσεις θα κάνουν οι Σοφία Βιδάλη, Νίκος Κουλοχώρας (ΔΠΘ) και Νίκος Παρασκευόπουλος (ΑΠΘ). Τον συντονισμό θα έχει ο δικηγόρος για την Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Κλειώ Παπαπαντολέων. Όπως αναφέρεται για την πρωτοβουλία στον ιστότοπο www.koinonia-demo.gr: «Θέλει να δημιουργήσει ευρείες συσπερώσεις και να διαδώσει παντού το μήνυμα ότι το "ελληνικό πρόβλημα" απλώς προειδοποιεί για τον κίνδυνο που διατρέχουν βασικές ευρωπαϊκές κοινωνικές και πολιτικές αξίες. Και, επομένως, μας αφορά όλους και όλες. (...) Στην κρίση κανείς δεν είναι μόνος του. Ανάντηση στους αποκλεισμούς είναι η συμμετοχή».

T.T.